

ПРО АКАДЕМІЧНУ СВОБОДУ ПЕДАГОГА

(лист МОН України від 10.10.2025р. № 1/21309-25 «Про дотримання академічної свободи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та недопущення надмірної звітності»)

Академічна свобода педагога — це його право на самостійність у виборі методів, форм та засобів навчання, які відповідають освітній програмі, а також на свободу думки та висловлення власних поглядів. Вона включає свободу викладання та захист від втручання в професійну діяльність. Ця свобода обмежена відповідальністю перед дітьми та навчальним закладом, а також вимогою дотримання професійної компетентності.

Основні аспекти академічної свободи

- **Свобода викладання:**

Педагог має право вільно обирати методи, форми та засоби навчання, що відповідають освітній програмі.

- **Свобода вибору матеріалів:**

Педагог може обирати навчальні матеріали та зміст курсу, але вони мають відповідати предмету.

- **Свобода думки:**

Педагог має право висловлювати власні думки та погляди щодо предметів, які викладає.

- **Свобода від втручання:**

Академічна свобода означає, що педагог захищений від втручання в його педагогічну діяльність.

Обмеження академічної свободи

- **Відповідність освітній програмі:**

Вибір методів, форм та засобів навчання має відповідати встановленій освітній програмі.

- **Професійна компетентність:**

Педагог повинен бути професійно компетентним і не повинен допускати суттєвого порушення прав інших осіб.

- **Інституційні обмеження:**

Наприклад, координація між педагогами в закладі освіти може вимагати узгодження змісту та матеріалів.

- **Дотримання прав інших:**

Спосіб навчання не повинен суттєво порушувати права інших.

Відповідальність та зв'язок з іншими поняттями

- **Академічна доброчесність:**

Академічна свобода пов'язана з принципами академічної доброчесності (чесності, довіри, справедливості, поваги, відповідальності), яка передбачає самостійне виконання завдань.

- **Безпечне освітнє середовище:**

Академічна свобода має забезпечувати безпечне освітнє середовище і включає обов'язок педагога протидіяти булінгу.